

Sygn. akt II Ca 2243/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 sierpnia 2016r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący- Sędzia SO Katarzyna Wręczycka

Sędziowie: Sędzia SO Piotr Jarmundowicz

Sędzia SR del. Jolanta Malik (spr.)

Protokolant: Izabela Grecka-Janik

po rozpoznaniu w dniu 11 sierpnia 2016r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa(...) S.A. w W. przeciwko L. T.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu

z dnia 2 października 2015r.

sygn. akt VI C 1504/14

I. oddala apelację;

1. nie obciąża pozwanej kosztami postępowania apelacyjnego.

I. Sędzia SR del. Jolanta Malik Sędzia SO Katarzyna Wręczycka Sędzia SO Piotr Jarmundowicz

II Ca 2243/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu VI Wydział Cywilny z dnia 18 września 2015 uznał za bezskuteczną względem powoda (...) SA w W. czynność prawną dokonaną przez pozwaną L. T. z dłużnikiem powoda M. T. (1) polegającej na nieodpłatnym przeniesieniu na pozwaną własności nieruchomości gruntowej zabudowanej położonej w R., przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy dla Wrocławia - Krzyków we Wrocławiu IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą on (...) na podstawie umowy darowizny z dnia 29.03.2012r zawartej w formie aktu notarialnego przed notariuszem W. W. Rep. A nr (...), jako dokonanej z pokrzywdzeniem powoda jako wierzyciela M. T. (2) z tytułu umowy kredytu nr (...) z dnia 10.03.2011r; oraz zasądził od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 6.631 zł kosztów procesu.

Rozstrzygnięcie swoje Sąd I instancji wydał w oparciu o następujące ustalenia faktyczne:

Na podstawie umowy z dnia 10 marca 2011 r. (...) Bank S.A. w W. udzielił M. T. (1) prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...). kredytu w wysokości 41.250 zł na 72 miesięczny okres spłaty. Kredyt miał zostać

przeznaczony na zakup pojazdu mechanicznego marki (...) za kwotę 33.000 zł. W myśl § 3 i sporządzonej na odrębnym druku umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie, pojazd ten stał się przedmiotem przewłaszczenia na zabezpieczenie. W § 8 ustalono, że brak zapłaty dwóch pełnych rat kredytu będzie skutkowało rozwiązaniem umowy w terminie 30 dni, poprzedzonym wysłaniem wezwania do zapłaty z zakreślonym, 7 dniowym terminem na uiszczenie zaległości. W tej dacie, jak i w okresie późniejszym, w stosunkach majątkowych małżeńskich L. i M. T. (1) występowała rozdzielność majątkowa małżeńska.

M. T. (1) na cel finansowania prowadzonej działalności gospodarczej, w tym spłaty zaciągniętej w formie aktu notarialnego z dnia 12 października 2010 r. pożyczki na łączną kwotę 60.500 zł od J. K., dokonywał sukcesywnego wyodrębnienia i sprzedaży poszczególnych działek gruntów o nr (...), (...), (...) i 2/3 udziałów w działce (...), położonych w R., na nieruchomości o nr KW (...). W tym celu M. T. (1) dysponował notarialnymi pełnomocnictwami do dokonywania tych czynności od współwłaścicieli ww. nieruchomości - dzieci D. L. i D. T.. Na tej podstawie udzielił również w imieniu dzieci, jak i swoim notarialnego pełnomocnictwa J. K. do sprzedaży gruntów o nr (...), (...), (...) będącej przedmiotem zabezpieczenia z umowy pożyczki, za wartość pożyczki tj. 60.500 zł. W dniu 26 października 2010 r. w formie aktu notarialnego M. T. (1) działając w imieniu D. L. i D. T. dokonał na swoją rzecz darowizny nieruchomości o nr KW (...), składającej się z działek gruntu o nr (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), stając się tym samym jedynym właścicielem tej nieruchomości. Następnie z ww. księgi wieczystej M. T. (1) wyodrębnił i sprzedał działki gruntu o nr

(...), (...), (...), (...), (...). O dokonywanych transakcjach nie informował dzieci ani małżonki. Roszenie J. K. zostały zaspokojone na podstawie notarialnej umowy sprzedaży części działek w dniu 11 kwietnia 2011 r.

W związku z brakiem zapłaty dwóch pełnych rat umowy kredytu nr (...), pismem z dnia 27 października 2011 r., nadanym w dniu 31 października 2011 r. (...) wezwał M. T. (1) do uiszczenia zaległych rat w łącznej wysokości 1.750,81 zł w terminie 7 dni pod rygorem wypowiedzenia umowy. Pismo nie zostało odebrane pod wskazanym w umowie adresem: ul. (...) R.. Ponownie kredytodawca wezwał do zapłaty zaległych rat umowy pismem, doręczonym kredytobiorcy w dniu 21 listopada 2011 r. i z uwagi na brak realizacji, pismem doręczonym M. T. (1) w dniu 11 kwietnia 2012 r. (...) wypowiedział umowę kredytu, a cała wartość niespłaconego zadłużenia, w tym kapitał w kwocie 36.414,12 zł został postawiony w stan natychmiastowej wymagalności.

W tym okresie - w styczniu 2012 r. z uwagi na narastające problemy finansowe, odbyło się zainicjowane przez L. T. spotkanie rodzinne, na którym, wobec narastających zaległości płatniczych M. T. (1) i jego złego stanu zdrowia postanowiono, że pozostałe działki gruntu o nr (...), nr (...) i (...) wchodzące w skład nieruchomości nr KW (...), celem uniknięcia windykacji, zostaną darowane na rzecz L. T..

Na podstawie umowy darowizny z dnia 29 marca 2012 r. zawartej w formie aktu notarialnego przed notariuszem W. W. za rep. A nr (...) M. T. (1) darował do majątku odrębnego małżonki L. T. nieruchomość o nr KW (...).

W czerwcu 2012 r. i 3 października 2012 r. (...) podjął terenowe działania windykacyjne celem wykonania umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie pojazdu mechanicznego marki A. (...). L. T. wniosła o odroczenie ich o 1 miesiąc i umożliwienie dobrowolnej spłaty zadłużenia.

W dniu 29 stycznia 2013 r. (...) uzyskał tytuł wykonawczy przeciwko M. T. (1) na kwotę należności głównej 47.303,21 zł i lutym 2013 r. wszczął sądowe postępowania egzekucyjne, prowadzone przez komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia - Śródmieścia we Wrocławiu R. R., sygn. Km 3167/13 Prowadzona przez (...) egzekucja z majątku M. T. (1) okazała się bezskuteczna.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo w całości na podst. art. 527 k.c.

Sąd Rejonowy uznał, iż zostały spełnione wszystkie przesłanki wyrażone w art. 527 § 1-2 k.c., przy czym pozwana nie obaliła domniemania z art. 527 § 3 k.c., tj. nie udowodniła, że o zaciągniętych zobowiązaniach męża nie wiedziała. W ocenie Sądu Rejonowego z analizy zabranego materiału dowodowego płynie wniosek przeciwny. W styczniu 2012

r., odbyło się rodzinne spotkanie, zainicjowane zaniepokojeniem dzieci dłużnika i pozwanej, który zaobserwowali obecność osób trzecich na sprzedanych w dniu 11 kwietnia 2011 r.

działkach, nie mając uprzednio wiedzy o ich sprzedaży. Na tym spotkaniu M. T. (1) powiadomił pozostałych członków rodziny o swoich dotychczasowych działaniach oraz zostało wspólnie ustalone, że posiadana przez niego nieruchomości zostanie przeniesione na rzecz pozwanej. Co więcej z treści odpowiedzi na pozew wynika, że pojazd ten został zakupiony za namową i wiedzą D. T., który był na spotkaniu, a sam fakt zakupu tego pojazdu był pozwanej wiadomy. Świadomość pozwanej należy przy tym oceniać z uwzględnieniem zachowania wymaganej w danych okolicznościach staranności (art. 355 § 1 k.c), co wyklucza przyjęcie braku wiedzy pozwanej co do faktu zaciągnięcia umowy kredytu przez męża w dacie umowy darowizny 29 marca 2012 r. Także nie można uznać, że pozwana, jak twierdzi była nieświadoma, że darowizna dokonana była z majątku odrębnego jej męża. Przeczy temu ustalony, również na podstawie jej zeznań, cel rodzinnego spotkania w styczniu 2012 r., a także sama treść aktu notarialnego. Na podstawie art. 80 ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 2013 r. Prawo o notariacie notariusz jest obowiązany udzielać stronom niezbędnych wyjaśnień dotyczących dokonywanej czynności notarialnej, celem wywołania należytej świadomości strony co do aktu. W umowie darowizny jest zaś jednoznacznie określone, że darczyńcą jest mąż powódki, a nie jej dzieci.

Dalej Sąd Rejonowy wskazywał, iż z kolei w dacie zawierania umowy darowizny - 29 marca 2012 r., mąż pozwanej był dłużnikiem powodowej spółki z tytułu umowy kredytu, nr (...) z dnia 10 marca 2011 r. Umowa to zastała skutecznie wypowiedziana, a cała niespłacona jego wartość postawiona w stan wymagalności. M. T. (1) wyzbywając się tego składnika swojego majątku (nieruchomości) na rzecz pozostające w rozdzielnosci majątkowej małżonki, pogłębił istniejący stan swojej niewypłacalności, albowiem w tej dacie nie realizował choćby spłat rat z zawartej z powodem umowy kredytu. Nie miał więc możliwości wywiązania się z tych zobowiązań finansowych. Niezależnie od powyższego niewypłacalność dłużnika musi istnieć w chwili zamknięcia rozprawy (tak Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 22 marca 2001 r., V CKN 280/00, z dnia 5 marca 2008 r., sygn. akt V CSK 471/07). Niewątpliwie w niniejszej sprawie niewypłacalność dłużnika istniała w momencie orzekania, co wynika wprost z czynności komornika sądowego z dnia 15 lipca 2013 r. (k. 20 -20v. akt KM 3167/13), który zawiadamia wierzyciela o bezskuteczności egzekucji prowadzonej z pozostałych z innych praw majątkowych dłużnika. Co do samej wartości pojazdu marki (...), to komornik zgodnie z oświadczeniem dłużnika wskazał, że został on „zabrany przez bank”, a w ocenie sądu jego wartość 33.000 zł podana w 2011 r. nie jest w stanie zaspokoić pretensji głównej banku określonej w tytule wykonawczym, bez roszczenie odsetkowego, kosztów procesu, kosztów egzekucji. Nie może bowiem zejść z pola uwagi, że jak zeznał M. T. (1), pojazd aktualnie wymagał szeregu koniecznych napraw, co nie tylko z uwagi na przebieg i wpływ czasu, obniża jego wartość rynkową.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła pozwana zaskarżając go w całości wnosząc o jego zmianę przez oddalenie powództwa.

Zaskarżonemu orzeczeniu pozwana zarzuciła:

I. błąd w ustaleniach faktycznych poprzez ustalenie, iż umowa kredytu została zawarta

w dniu 10-03-2011 r. - podczas gdy faktycznie została zawarta w dniu 04-03-2011 r. wraz z umową przewłaszczenia na zabezpieczenie;

II. błąd w ustaleniach faktycznych poprzez ustalenie, iż kredyt miał zostać przeznaczony

na zakup pojazdu mechanicznego marki a (...) za kwotę 33.000 zł - podczas gdy z umowy z dnia 04-03-2011 r. jednoznacznie wynika, że kredyt przeznaczony jest na refinansowanie kosztów zakupu pojazdu marki A (...), w kwocie 33.000 zł, które to auto zostało już zakupione poza granicami naszego kraju w Czechach dokładnie w dniu 12-08-2010, co wynika z faktury zakupu;

III. błąd w ustaleniach faktycznych poprzez pominięcie znaczącej dla sprawy a podpisanej

przez Strony umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie nr (...) z dnia 04-03-2011 r. -podczas gdy taka umowa została spisana i zgodnie z jej § 3 ust. 1 „w celu zabezpieczenia wiarygodności Banku wobec Kredytobiorcy z tytułu kredytu opisanego w § 1 umowy, Przewłaszczający przenosi na Bank udział w prawie własności pojazdu opisanego w § 2 Umowy, w części 49/100, w wyniku czego Bank staje się współwłaścicielem pojazdu w 49/100 części, a Przewłaszczający staje się współwłaścicielem pojazdu w 51/100 części, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4 niniejszego paragrafu”, natomiast zgodnie § 3 ust. 4 w przypadku wypowiedzenia przez Bank umowy kredytu na Bank przechodzi pozostała część udziału;

IV. błąd w ustaleniach faktycznych poprzez ustalenie, iż dłużnik powoda M. T. (1)

na cele finansowania prowadzonej działalności gospodarczej, w tym spłaty zaciągniętej w formie aktu notarialnego z dnia 12-10-2010 r. pożyczki na łączną kwotę 60.500 zł od J. K., dokonywał sukcesywnego wyodrębnienia i sprzedaży poszczególnych działek gruntów o nr (...), (...), (...) i 2/3 udziałów w działce (...), położonych w R. o nr KW (...) - podczas gdy to J. K. jako Pożyczkodawca w dniu 15-04-2011 r. aktem notarialnym Rep. A nr (...) przed notariuszem D. G. S. K. sprzedał trzy działki budowlane w imieniu dzieci dłużnika, tj. D. L. i D. T., spisując w akcie notarialnym, że dokonuje sprzedaży trzech działek budowlanych o łącznej powierzchni 0,4461 ha za kwotę 60.500 zł, natomiast cena rynkowa nieruchomości jest prawie dziesięciokrotnie wyższa (cena rynkowa za 0,10 ha nieruchomości budowlanej w R. wynosi ok. 140.000 zł);

V. błąd w ustaleniach faktycznych poprzez ustalenie, iż w styczniu 2012 r. z uwagi na

narastające problemy finansowe, odbyło się zainicjowane przez L. T. spotkanie rodzinne, na którym, wobec narastających zaległości płatniczych M. T. (1) i jego złego stanu zdrowia postanowiono, że pozostałe działki gruntu o nr (...), nr (...) i (...) wchodzące w skład nieruchomości nr KW (...), celem uniknięcia windykacji, zostaną darowane na rzecz L. T. - podczas gdy małżonka dłużnika L. T. powzięła i zorientowała się częściowo o irracjonalnych działaniach męża nie mając świadomości, że nieruchomość męża M. T. (1) przepisał sam sobie, zainicjowała spotkanie rodzinne - w celu wyjaśnienia sprawy a następnie ratowania nieruchomości przed niekorzystnymi rozporządzeniami ze strony męża, - na którym zdecydowano, że w zaistniałej sytuacji pozostały majątek rodzinny (dzieci) zostanie przepisany na matkę - pozwaną L. T.;

VI. błąd w ustaleniach faktycznych poprzez ustalenie, iż powód podjął terenowe działania windykacyjne celem wykonania umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie pojazdu A. (...) - podczas gdy rzeczywiście podjął działania windykacyjne zmierzające do ugodowego załatwienia sprawy, tym samym dobrowolnego uregulowania zadłużenia.

W uzasadnieniu skarżąca wskazała, iż przede wszystkim Sąd I instancji błędnie przedstawił stan faktyczny sprawy. Podkreślała, iż przede wszystkim bank nie podjął stanowczych i prawnych kroków, aby rozliczyć samochód A. (...) na poczet zadłużenia, tym bardziej że zgodnie z § 3 umowy kredytu z dnia 04-03-2015 r. nr (...) strony ustaliły prawne zabezpieczenie kredytu w formie przewłaszczenia pojazdu A. (...). Już w dniu podpisywania umowy o kredyt powód był współwłaścicielem auta A. (...) w 49/100 części. Wskazywała, iż dłużnik powoda - jej mąż rozporządzał faktycznie nieruchomościami swoich dzieci, które przepisał sam sobie. Skarżąca stała także na stanowisku, że nie można skutecznie twierdzić, iż wiedziała o wszystkich zobowiązaniach swojego męża, a przede wszystkim o zobowiązaniu wobec powoda, a wręcz przeciwnie, gdyby o pewnych działaniach męża wiedziała, to podjęłaby wcześniej decyzję o przeniesieniu własności nieruchomości na siebie.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Apelacja podlegała oddaleniu.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji przeprowadził prawidłowe postępowanie dowodowe, a zebrany materiał dowodowy poddał ocenie z zachowaniem granic swobodnej oceny dowodów zgodnie z zasadą wyrażoną w przepisie art. 233 § 1 k.p.c. Na tej podstawie poczynił trafne ustalenia faktyczne, które Sąd Odwoławczy przyjął za własne, zaś rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zostało logicznie powiązane z zebrany materiał dowodowy.

Apelacja pozwanej opierała się na zarzutach błędnego ustalenia stanu faktycznego. Zarzuty te jednak bądź w ogóle nie dotyczyły faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, bądź były całkowicie chybione.

Sąd Rejonowy słusznie ustalił, iż w sprawie zaszły wszystkie okoliczności uzasadniające skargę paulińską w szczególności, iż na skutek dokonanej darowizny na rzecz małżonki dłużnik stał się niewypłacalny w wyższym stopniu niż był przed dokonaniem tej czynności prawnej, co oznacza, iż czynność skutkowałą pokrzywdzeniem wierzyciela. Dłużnik bowiem w chwili dokonania darowizny już od kilku miesięcy nie spłacał rat zadłużenia wynikającego z umowy kredytu, który zawarł ze stroną powodową co było okolicznością bezsporną a kredyt ten został mu kilka dni po tej czynności wypowiedziany i postawiony w stan natychmiastowej wymagalności. Dłużnik już więc w chwili dokonania darowizny był

niewypłacalny, albowiem zaprzestał na stałe spłacania w/w kredytu, a pogłębił swoją niewypłacalność poprzez usunięcie ze swego majątku nieruchomości. Egzekucja z majątku dłużnika prowadzona przez komornika okazała się bezskuteczna, co potwierdza, iż dłużnik jest niewypłacalny. Nie zasługują na aprobatę argumenty skarżącej, iż dłużnik na skutek umowy darowizny de facto nie pogłębił swojej niewypłacalności, albowiem nie rozporządzał swoim majątkiem, ale majątkiem dzieci. Okoliczność bowiem, iż wcześniej nieruchomość, którą dłużnik przekazał umową darowizny swojej małżonce, była własności jego dzieci, nie może prowadzić do uznania, iż dłużnik nie rozporządzał swoim majątkiem, a więc, że jego czynność nie doprowadziła do pokrzywdzenia wierzyciela. Nieruchomość ta bowiem weszła do jego majątku, a jeśli przy tym doszło do nadużycia zaufania, jakie dzieci miały w stosunku do ojca, to może to być przedmiotem ich roszczeń w stosunku do niego.

W aspekcie oceny przesłanki niewypłacalności dłużnika i pokrzywdzenia wierzyciela na skutek czynności prawnej dłużnika nie ma znaczenia w niniejszej sprawie czy umowa kredytu została zawarta 4 czy 10 marca, jak też, iż kredyt został zaciągnięty nie na zakup, ale na refinansowanie zakupu samochodu. Bezsprzecznie bowiem został on zaciągnięty i nie został spłacony, a okoliczności dotyczące wypowiedzenia tej umowy i wysokość zadłużenia z tego tytułu obecnie przekraczającego 60 tys. zł są okolicznościami bezspornymi. Dodać tylko można, iż myli się skarżąca zarzucając, iż Sąd ustalił błędną datę zawarcia umowy kredytu (10 zamiast 4 marca), bowiem data ta została ustalona prawidłowo na 10 marca, w tej dacie dłużnik przecież podpisał umowę. Podobnie okoliczność sprzedaży działek pozostających w majątku dzieci przez pełnomocnika i ustalenie kto był faktycznie pełnomocnikiem dzieci-dłużnik czy też pożyczkodawca J. K. nie ma żadnego znaczenia dla oceny przesłanek skargi paulińskiej, nie dotyczy więc faktu istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Rejonowy wbrew stanowisku apelującej w swych ustaleniach faktycznych nie pominął faktu, iż między dłużnikiem a bankiem doszło do zawarcia umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie oraz że na skutek wypowiedzenia umowy kredytu bank stał się właścicielem całego samochodu. Fakt ten jednak ocenił prawidłowo uznając, iż przewłaszczenie tego samochodu w okolicznościach tej sprawy nie ma znaczenia dla oceny przesłanki niewypłacalności dłużnika. Faktycznie bowiem w przypadku przewłaszczenia na zabezpieczenie wierzyciel może dokonać sprzedaży przewłaszczonej rzeczy z pominięciem sądowego postępowania egzekucyjnego i w ten sposób uzyskać zaspokojenie, jednakże w okolicznościach niniejszej sprawy Sąd Rejonowy słusznie podkreślił, iż sprzedaż samochodu, który w roku 2010 był wart 33 tys. zł obecnie nie zaspokoilibyby długi wynoszącego ponad 60 tys. zł. Stąd z faktu, iż bank nie skorzystał do tej pory z zabezpieczenia kredytu i nie odzyskał samochodu w celu zaliczenia jego wartości na poczet długu, nie można wyprowadzać wniosku, iż dłużnik w chwili zawarcia umowy darowizny nieruchomości był wypłacalny. Nie można pominąć przy tej ocenie faktu, iż dłużnik nie wydał dotychczas

samochodu bankowi, mimo że był o to wzywany, bank zatem nie miał dotychczas faktycznej możliwości skorzystania z zabezpieczenia.

Należy zwrócić także uwagę, iż wobec faktu, iż czynność prawna dokonana z pokrzywdzeniem wierzyciela była darowizną to na podst. art. 529 domniemywa się, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela, a pozwana domniemania tego nie obaliła, a nadto na podst. art. 528 kc jest okolicznością obojętną czy pozwana wiedziała, czy dłużnik działał z pokrzywdzeniem wierzyciela. Bowiem w wypadku darowizny wierzyciel może żądać uznania czynności za bezskuteczną, chociażby osoba ta nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela. Zatem zarzuty apelacyjne odnoszące się do stanu świadomości pozwanej o pokrzywdzeniu wierzyciela jako nie dotyczące faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy należało ocenić jako chybione.

W sytuacji określonej w art. 528 k.c. nie ma potrzeby stosowania domniemań z art. 527 § 3 i 4 k.c. Do zaskarżenia tej czynności, działanej pod tytułem darmym wystarczające jest spełnienie pozostałych przesłanek z art. 527 § 1 i 2 k.c, co w niniejszej sprawie nastąpiło.

Przepis art. 528 k.c, w przypadku gdy osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, uwalnia wierzyciela od konieczności wykazania istnienia po stronie osoby trzeciej jakiegokolwiek przesłanki subiektywnej i nawet wykazanie przez osobę trzecią, że nie wiedziała i mimo dołożenia należytej staranności nie mogła się dowiedzieć o pokrzywdzeniu wierzycieli - nie zwalnia jej od odpowiedzialności wobec wierzyciela. Stan podmiotowy osoby trzeciej jest zatem w takim przypadku prawnie obojętny, niezależnie od stosunku łączącego dłużnika z osobą trzecią, a do zaskarżenia wystarczające jest spełnienie pozostałych przesłanek z art. 527 § 1 i 2 k.c.

Reasumując, Sąd Rejonowy nie dopuścił się błędów w ustaleniach faktycznych i prawidłowo ustalił, iż w sprawie zaszyły przesłanki do uwzględnienia żądania pozwu opartego na art. 527 kc i n. , albowiem dłużnik przekazując na rzecz swej małżonki umową darowizny nieruchomości działał z pokrzywdzeniem wierzyciela.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy oddalił apelację pozwanego na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Odwoławczy orzekł na podstawie art. 102 kpc w zw. z art. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.

Sposób skorzystania z przepisu art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu orzekającego i do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstępnie, a jeśli tak, to w jakim zakresie, od generalnej zasady obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór. Ustalenie, czy w danych okolicznościach zachodzą "wypadki szczególnie uzasadnione", ustawodawca pozostawia swobodnej ocenie sądu, która następuje niezależnie od przyznanego zwolnienia od kosztów sądowych.

Zdaniem Sądu Odwoławczego pozwana i jej dzieci znalazły się w szczególnej sytuacji na skutek nierozważnych działań jej męża. Faktycznie bowiem nieruchomości, której dotyczy proces była pierwotnie własnością dzieci, gdyby więc dzieci nie przekazały jej w darowiznie ojcu będąc w zaufaniu wobec niego, zachowałyby by swój majątek i ochroniły go przed wierzycielami ojca. W ocenie Sądu Okręgowego czynności prawne, których dokonywał mąż pozwanej działając jako pełnomocnik dzieci , zarówno te dotycząc nieruchomości, jak i te dotyczące pożyczki od J. K., stawiają pozwaną jako działającą w celu

ochrony domu, w którym mieszka rodzina, w szczególnej sytuacji, która winna podlegać uwzględnieniu przy orzekaniu o kosztach procesu.

Sędzia SR del. Jolanta Malik Sędzia SO Katarzyna Wręczycka Sędzia SO Piotr Jarmundowicz